

Andrzej Grudziński
Akademia Ignatianum w Krakowie

Sprawozdanie z międzynarodowej konferencji naukowej „Kształcenie profesjonalistów dla integralnej gerontologii XXI wieku”, Akademia Ignatianum w Krakowie, 18–19 października 2016 r.

**A Report of the International Scientific Conference:
“Training Professionals for Integral Gerontology
of the 21st Century”, Jesuit University Ignatianum
in Krakow, November 18–19, 2016**

W dniach 18–19 października 2016 roku w Auli Głównej im. Grzegorza Piramowicza SJ, mieszczącej się w budynku Akademii Ignatianum w Krakowie, odbyła się międzynarodowa konferencja naukowa „Kształcenie profesjonalistów dla integralnej gerontologii XXI wieku”, zorganizowana przez Katedrę Gerontologii, Geriatrii i Pracy Socjalnej Wydziału Pedagogicznego AIK, pod kierownictwem prof. nadzw. dr hab. Ewy Kucharskiej. Patronat nad konferencją objęli: Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Elżbieta Rafalska, Wojewoda Małopolski Józef Pilch, Jego Magnificencja Rektor Uniwersytetu Jagiellońskiego prof. dr. hab. med. Wojciech Nowak oraz Stowarzyszenie Gerontologów Społecznych.

Konferencja składała się z pięciu sesji plenarnych, w czasie których referaty wygłosili naukowcy i eksperci z Brazylii, Niemiec, Polski, Słowacji i Włoch, specjalizujący się w pedagogice, pracy socjalnej, socjologii oraz medycynie.

SPI Vol. 20, 2017/3
ISSN 2450-5358
e-ISSN 2450-5366

Reports from the conferences

Sprawozdania z konferencji

W wykładzie wprowadzającym dr Wojciech Swędzioł odniósł się do cierpienia oraz egzystencjalnej pustki, będących niejednokrotnie udziałem osób w podeszłym wieku. Zauważył, że swoistym antydotum na kryzysy starości jest odkrywanie sensu życia poprzez twórczą pracę lub działanie, doświadczanie czegoś lub kontakt z innymi ludźmi oraz to, jak znosi się nieuniknione cierpienie. Występujący po nim prof. dr Gildo Volpato zaprezentował kierunki polityki senioralnej prowadzonej w Brazylii oraz kierunki kształcenia profesjonalistów do szeroko pojętej opieki zdrowotnej na Universidade do Extremo Sul Catarinense w Brazylii.

Następnie ks. prof. dr hab. Stanisław Dziekoński ukazał rolę uniwersytetów we wspieraniu osób będących w jesieni życia. Zauważył przy tym, że szczególne zadanie w tym względzie spełniają uniwersytety trzeciego wieku, utrzymujące seniorów w dobrej kondycji intelektualnej, a także wspierające ich samorozwój i samorealizację. Kolejny z prelegentów, prof. dr hab. Josef Kozak, odnosząc się do wspomagania ludzi starych przez medycynę, przedstawił rozwój chirurgii wspieranej komputerowo na przykładzie chirurgii biodra oraz jej zastosowanie w praktyce klinicznej.

Z kolei prof. dr hab. Zofia Kawczyńska-Butrym swoje wystąpienie poświęciła zintegrowanej i zróżnicowanej opiece nad populacją osób starszych. Postulowała powołanie do życia lokalnych ośrodków działających przy parafiach, które miałyby za zadanie koordynowanie działań wspierających seniorów. Działalność ośrodków powinna mieć charakter zintegrowany, zaś ich funkcjonowanie powinni wspierać pracownicy socjalni, opiekunki, osoby duchowne i wolontariusze.

W dalszej kolejności prof. dr Massimo Casciani z Uniwersytetu Viterbo (Włochy) poruszył problem samotności i jej wpływu na zdrowie seniorów. Uczynił to w kontekście społecznej alienacji oraz sposobów integracji w rodzinie i komórkach paralelnych. Kolejna prelegentka, prof. dr hab. Dobroniega Trawkowska, przedstawiła koncepcje i kierunki działania pomocy społecznej. Podkreśliła przy tym, że polityka wobec starości potrzebuje „wzorca dobrej starości”, który określałby czym jest tak zwana „dobra starość”, jak się do niej przygotować oraz prawidłowo adaptować. Zauważyła jednocześnie, że włączenie pracy socjalnej w politykę senioralną w Polsce będzie wymagało wyjścia poza pracę socjalną w publicznej pomocy

społecznej, czyli poza beneficjentów, którzy sobie nie radzą oraz poza osłonowy i ratowniczy charakter działań pomocowych.

Jako następny zabrał głos prof. dr Stefano Orazi z Uniwersytetu Rieti we Włoszech który przybliżył tematykę geriatrycznej opieki medycznej we włoskim systemie sanitarnym, porównując ją do rozwiązań stosowanych w tym zakresie w wybranych krajach europejskich. Z kolei dr n. med. Agnieszka Kamińska w swoim wystąpieniu zaprezentowała najczęściej występujące choroby cywilizacyjne w populacji osób starszych, ze szczególnym uwzględnieniem zaburzeń narządów zmysłów.

Doc. dr Irena Kamanova na przykładzie Słowacji zapoznała uczestników konferencji ze specyfiką przygotowywania pracowników socjalnych do pracy z osobami znajdującymi się w jesieni życia. Natomiast dr Mariola Raclaw w swoim referacie wskazała na deficyty socjologicznych rozważań na temat opieki nad osobami zależnymi, w tym osobami starszymi.

Zaznaczyła przy tym, że brak konceptualizacji opieki w socjologii prowadzi do pomijania lub upraszczania kwestii działań opiekuńczych, co ma swoje bezpośrednie konsekwencje dla praktyki pracy socjalnej.

Następnie o zabranie głosu został poproszony ks. dr Jarosław Krzewicki, który w swoim wystąpieniu zastanawiał się na ile pełny zakres opieki medycznej dla osób w podeszłym wieku jest przywilejem, a na ile prawem. Kolejna prelegentka, dr n. med. Sylwia Dziegielewska-Gęsiak, ukazała znaczenie aktywnego starzenia się, odnosząc się również do specyfiki opieki paliatywnej nad osobami starszymi, zaś prof. nadzw. dr hab. Stanisław Kość wskazywał, że integralna gerontologia stanowi również ważne wyzwanie dla pedagogiki.

W dalszej części konferencji wystąpił dr hab. prof. UP Norbert G. Piłkuła, udowadniając, że pojęcie sensu życia powinno spełniać istotną rolę w badaniach nad procesami starzenia się i starości. Dodał przy tym, że seniorom trudno się odnaleźć we współczesności naznaczonej niejednokrotnie samotnością, anonimowością i izolacją społeczną. Tymczasem, będąc świadomym sensu własnego życia, człowiek potrafi określić swoje cele i miejsce w świecie. Występująca po nim dr Maria Łuszczzyńska zaprezentowała rzeczywistość, potrzeby i wyzwania w pracy socjalnej z osobami starszymi na przykładzie Domu Pomocy Społecznej w Staniątkach, przeznaczonego dla osób starszych, przewlekle somatycznie chorych oraz na przykładzie tamtejszego Domu Dziennego Pobytu.

Prof. dr hab. Josef Kozak ukazał osiągnięcia współczesnej medycyny w kontekście zmian zwyrodnieniowych szkieletu, będących konsekwencją starzenia się, zaś występująca po nim mgr Anna Brzęska-Mikoda podzieliła się doświadczeniami związanymi z deinstytucjonalizacją opieki medycznej dla osób starszych na przykładzie Dziennego Domu Opieki Medycznej działającego przy Szpitalu Geriatrycznym im. Jana Pawła II w Katowicach.

Z kolei prof. nadzw. dr hab. Ewa Kucharska mówiła o potrzebie zrównoważenia opieki medycznej oraz opieki socjalnej. Konieczność podjęcia działań w tym kierunku ukazała na przykładzie pacjentów chorujących na osteoporozę. Kolejna prelegentka, mgr Jolanta Chrzanowska, zastępca dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krakowie, przyznała, że z punktu widzenia seniora istotne jest jak najdłuższe przebywanie w środowisku zamieszkania. Jeśli nie ma takiej możliwości, osoby w podeszłym wieku mogą korzystać z różnych form wsparcia, w tym z całodobowej opieki.

Ostatni z prelegentów, dr Andrzej Grudziński, podkreślał doniosłą rolę pracy socjalnej we wzmacnianiu sił duchowych osób starych, często zniechęconych i pozbawionych nadziei na lepsze życie. Według niego, zadaniem pracowników socjalnych powinna być ochrona seniorów przed poczuciem osamotnienia, jak również pomoc w prowadzeniu aktywnego życia, do czego konieczna jest interdyscyplinarna wiedza z zakresu gerontologii.

Zwieńczeniem konferencji był panel dyskusyjny poprowadzony przez prof. Ewę Kucharską, w czasie którego podkreślano konieczność interdyscyplinarnego kształcenia profesjonalistów do pracy z seniorami, w celu zapewnienia tym ostatnim należytej pomocy i opieki, która zaspokoi ich potrzeby, a jednocześnie pozwoli godnie żyć. Uczestnicy dyskusji wskazywali również na walor edukacyjny konferencji, dzięki której można było pogłębić wiedzę na temat starzenia się i starości w wymiarze fizycznym, psychicznym, społecznym i duchowym.

ADRES DO KORESPONDENCJI:

Dr Andrzej Grudziński
Akademia Ignatianum w Krakowie
Wydział Pedagogiczny
Instytut Nauk i Wychowaniu
e-mail: andrzej.grudzinski@ignatianum.edu.pl